

18 Ιουλίου, 1991

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΙΓΛΗ ΤΣΙΑΛΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜ-
ΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ

Καθ' ων η Αίτηση .

(Υπόθεση Αρ. 358/85).

5 Διοικητική Πράξη — Εκτελεστή — Χαρακτηριστικά — Προϊόν άσκη-
σης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή ή
πρόσωπο που ενεργούν στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου και πα-
ράγουν νόμιμα αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ — Υπόκειται
στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου — Ακόμη
και αν εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο.

10 Έννομο Συμφέρον — Αποδοχή με ελεύθερη βούληση διοικητικής πρά-
ξης στερεί τον διοικούμενο εννόμου συμφέροντος προσβολής της
— Εκτός αν επηρεάζονται αναπαλλοτριώτα ανθρωπίνια δικαιώμα-
τα.

15 Διοικητικό Όργανο — Αρμοδιότητα — Όταν νόμος ορίζει το αρμό-
διο όργανο προς έκδοση συγκεκριμένων πράξεων η εξουσία αυτή
δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλο όργανο, έστω και ιεραρχικά ανώ-
τερο, χωρίς νομοθετική εξουσιοδότηση — Ανίσχυρη και ακυρωτέα
απόφαση που εκδίδεται από αναρμόδιο όργανο.

20 Οι αιτητές που κατά τον ουσιαώδη χρόνο ήταν Βοηθοί Διευθυ-
ντές Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, προσέβαλαν με την προ-
σφυγή τους αυτή τη νομιμότητα της απόφασης του Υπουργικού
Συμβουλίου με την οποία απορρίφθηκε αίτημά τους για αναπρο-
σαρμογή της μισθοδοσίας τους λόγω ανωμαλιών που προέκυψαν
από την εφαρμογή του Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Αύξησης των Μισθών, Αναδιάρθρωση και Ένταξη Ορισμένων Θέ-
σεων ως Ενιαίο Μισθολόγιον) Νόμου του 1981, (Ν. 12/81).

25 Από μέρους του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση προβλήθηκε
προδικαστική ένσταση τόσο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν
ήταν εκτελεστή διοικητική πράξη όσο και ότι οι αιτητές δεν είχαν

έννομο συμφέρον.

Οι αιτητές ανάμεσα στους άλλους λόγους που πρόβαλαν προς υποστήριξη της προσφυγής τους, ισχυρίστηκαν ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ήταν αναρμόδιο να εκδόσει την προσβληθείσα απόφαση, γιατί ο Νόμος ορίζει ως μόνο αρμόδιο τον Υπουργό Οικονομικών. 5

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:-

(1) Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών αποφάσεων, ή πράξεων. Τα χαρακτηριστικά της εκτελεστής διοικητικής πράξης είναι:- 10

(α) Να είναι προϊόν άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή ή πρόσωπο.

(β) Το όργανο, αρχή, ή πρόσωπο να ενεργούν στη σφαίρα του δημοσίου και όχι του ιδιωτικού δικαίου. 15

(γ) Παραγωγή νομικών αποτελεσμάτων με άμεση νομική ισχύ.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της παρούσας υπόθεσης, βρήσκω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε διοικητική, ή/και εκτελεστική εξουσία, η δε απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου, 1984, που κοινοποιήθηκε με την επιστολή της 28ης Δεκεμβρίου, 1984, τροποποιεί ή καταλύει δικαιώματα των αιτητών και έχει έννομα αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ. 20

Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εκτελεστή διοικητική πράξη και υπόκειται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Και αν ακόμα ευρεθεί ότι η απόφαση λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο και, ως εκ τούτου, είναι ανύπαρκτη και άκυρη, επειδή εφαρμόστηκε, το Δικαστήριο εξετάζει τη νομιμότητά της. 25

(2) Το νόημα του εννόμου συμφέροντος, με βάση την παράγραφο 2 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, έχει διατυπωθεί σε πολλές Αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 30

Στην Απόφαση *STADEMOS HOTELS LIMITED ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούνας (Αρ.1) (1991) 4 Α.Α.Δ. 2537*, το Δικαστήριο ανέφερε:

"Αποδοχή με ελεύθερη βούληση, ύστερα από πλήρη γνώση, διοικητικής πράξης ή απόφασης, εκτός όπου επηρεάζονται αναπαλλοτρίωτα ανθρώπινα δικαιώματα, στερεί τον αιτητή εννόμο συμφέροντος. Η αποδοχή μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή - ...". 35

Με βάση τα πορίσματα της νομολογίας και τα περιστατικά της υπόθεσης, το Δικαστήριο κατέληξε ότι οι αιτητές είχαν και συνεχή 40 ζουν να έχουν έννομο συμφέρον.

4 Α.Α.Δ. Τσιάλη κ.α. ν. Δημοκρατίας κ.α.

(3) Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

5 Με βάση το Άρθρο 54(ζ) του Συντάγματος, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εκδίδει κανονιστικά και εκτελεστικά διατάγματα των νόμων, ως οι νόμοι ορίζουν.

10 Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι το κύριο όργανο της Εκτελεστικής Εξουσίας. Ο Νομοθέτης, στην παρούσα περίπτωση, δίδει, με ρητή νομοθετική πρόνοια, την εξουσία αναπροσαρμογής για άρση οποιασδήποτε ανωμαλίας στον Υπουργό Οικονομικών. Η
15 εξουσία αυτή δεν μπορεί να ασκηθεί, ούτε να ανατεθεί σε άλλο όργανο, έστω και ιεραρχικά ανώτερο, εάν δεν υπάρχει ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση. Ο Νόμος δεν εξουσιοδοτεί τη μεταβίβαση της αρμοδιότητας του Υπουργού Οικονομικών. Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο - το Υπουργικό Συμβούλιο - και κοινοποιήθηκε στους αιτητές από το Υπουργείο Παιδείας μέσω της οργάνωσής τους και επομένως είναι ανίσχυρη.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:-

20 *Παντελίδου και Άλλοι ν. Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Α.Ε. 618, ημερ. 18/10/90)*

Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή (Α.Ε. 827 ημερ. 25/4/89)

Κτηνοτροφική Εταιρεία Τίμιος Σταυρός Λυμπιών Λτδ. και Άλλοι ν. Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Προσφυγή Αρ. 466/88 ημερ. 10/3/90)

25 *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others (1986) 3 C.L.R. 322*

Papaleontiou v. E.S.C. (1987) 3 C.L.R. 1341

Stademos Hotels Ltd. v. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας (Αρ.1) (1991) 4 Α.Α.Δ. 2537

Araouzos and Others v. Republic (1968) 3 C.L.R. 287.

30 Προσφυγή

Προσφυγή εναντίον της άρνησης των καθ' ων η αίτηση να αναπροσαρμόσουν την μισθοδοσία των αιτητών, λόγω ανωμαλιών που προέκυψαν από την εφαρμογή του Περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξεις Μισθών, 35 Αναδιάρθρωσις και Ένταξις Ορισμένων Θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμου του 1981 (Αρ. 12/81).

Α. Παναγιώτου, για τους αιτητές.

Στ. Θεοδούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. 5
 Οι 112 αιτητές, οι οποίοι στον ουσιώδη χρόνο ήταν Βοη-
 θοί Διευθυντές Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, προ-
 σβάλλουν τη νομιμότητα της απόφασης του Υπουργικού
 Συμβουλίου, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου, 1984, με την
 οποία απορρίφθηκε το αίτημά τους για αναπροσαρμογή 10
 της μισθοδοσίας τους, λόγω ανωμαλιών που προέκυψαν
 από την εφαρμογή του περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής
 Υπηρεσίας (Αύξεις των Μισθών, Αναδιάρθρωσις και
 Ένταξις Ωρισμένων Θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον)
 Νόμου του 1981, (Αρ. 12/81), (ο "Νόμος"). 15

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ισχυρίστηκε ότι η
 προσφυγή είναι απαράδεκτη γιατί:

1. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι εκτελεστή
 διοικητική πράξη.
2. Οι αιτητές δεν έχουν ενεστώσ έννομο συμφέρον. 20

Τα γεγονότα είναι αδιαμφισβήτητα και έχουν:-

Μέσα στα πλαίσια της εισαγωγής της νέας μισθοδοτι-
 κής και βαθμολογικής διάρθρωσης των θέσεων της Δημό-
 σιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, συμφωνήθηκε μεταξύ της 25
 Δημοκρατίας και των εκπαιδευτικών οργανώσεων, περι-
 λαμβανομένης της Π.Ο.Ε.Δ. στην οποία οι αιτητές είναι
 μέλη, όπως η ρύθμιση που διέπει τον καθορισμό του μι-
 σθού στη Δημόσια Υπηρεσία εφαρμόζεται και στις περι-
 πτώσεις μελών της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, 30
 από 1η Ιανουαρίου, 1980.

Με βάση τα πιο πάνω, οποιοσδήποτε εκπαιδευτικός

προάγεται μετά την 1η Ιανουαρίου, 1980, παίρνει άμεσο χρηματικό όφελος ίσο με μια προσαύξηση της κλίμακας της νέας του θέσης. Σε περίπτωση που στην προηγούμενη του θέση βρισκόταν στην κορυφή της κλίμακας για χρονική περίοδο πάνω από ένα έτος, τότε, ανάλογα με τη χρονική αυτή περίοδο, δικαιούται σε πρόσθετο άμεσο χρηματικό όφελος μέχρι του ποσού της μιας ακόμα προσαύξησης της κλίμακας της νέας του θέσης.

Τα πιο πάνω ενσωματώθηκαν στο Νόμο.

10 Η νέα αυτή μισθοδοτική διάρθρωση των θέσεων της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είχε ως αποτέλεσμα εκπαιδευτικοί που προήχθηκαν πριν την 1η Ιανουαρίου, 1980, να παίρνουν χαμηλότερες απολαβές από εκπαιδευτικούς που προήχθηκαν στον ίδιο βαθμό μετά την πιο πάνω ημερομηνία.

20 Με την εφαρμογή του Νόμου, και ενώ είχε γίνει αριθμός προαγωγών, η εκπαιδευτική οργάνωση, της οποίας οι αιτητές είναι μέλη, ήγειρε το θέμα τον Αύγουστο του 1982, με αίτημα την άρση της μισθολογικής ανωμαλίας Βοηθών Διευθυντών που έχουν το ίδιο μήκος υπηρεσίας με δασκάλους που προάγονται στην κλίμακα Α9.

25 Η Π.Ο.Ε.Δ. είναι εγγεγραμμένη συντεχνία. Οι αιτητές είναι μέλη της και δήλωσαν στις αγορεύσεις τους ότι οι πράξεις και αποφάσεις της τους δεσμεύουν και ότι ενεργούν μέσω της οργάνωσής τους.

Η επιστολή της Π.Ο.Ε.Δ. ημερομηνίας 2 Αυγούστου, 1982, έχει:-

"Πρόεδρο ΜΕΠΕΥ,

Υπουργείο Οικονομικών,

30 Λευκωσία.

Κύριε,

Παρακαλούμε να εγγράψετε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης της ΜΕΠΕΥ το θέμα: 'Μισθολογική ανωμαλία Βοηθών Διευθυντών που έχουν το ίδιο μήκος υπηρεσίας με δασκάλους που προάγονται στην κλίμακα Α9'.

5

Παρατηρήθηκε ότι οι δάσκαλοι που παρέμειναν τρία τουλάχιστον χρόνια στην κορυφή της παλαιάς κλίμακας και προήχθησαν στην κλίμακα Α9, τοποθετήθηκαν μισθολογικά πιο ψηλά από τους Βοηθούς Διευθυντές που έχουν το ίδιο ή και μεγαλύτερο μήκος υπηρεσίας.

10

Η ανωμαλία αυτή παρατηρείται σ' όλους τους Βοηθούς Διευθυντές και γι' αυτό η ΠΟΕΔ ζητά να συζητηθεί το θέμα στη ΜΕΠΕΥ και να εξευρεθεί τρόπος να αρθεί."

15

Το πιο πάνω θέμα, που υποβλήθηκε από την ΠΟΕΔ, εξετάστηκε στη ΜΕΠΕΥ στις 4 Νοεμβρίου, 1982. Προέκυψε διαφωνία και παραπέμφθηκε στην Υπουργική Επιτροπή-Σύνδεσμο. Η Υπουργική Επιτροπή-Σύνδεσμος το μελέτησε στις 25 Φεβρουαρίου, 1983. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να μελετηθεί το θέμα από τους Υπουργούς Παιδείας και Οικονομικών "και να υποβάλουν εισηγήσεις αναφορικά με τη δυνατότητα εξευρέσεως τρόπων επιλύσεως του".

20

Οι Υπουργοί παρέπεμψαν το ζήτημα σε Τεχνική Επιτροπή η οποία το μελέτησε από όλες του τις απόψεις και υπέβαλε έκθεση στις 16 Νοεμβρίου, 1983.

25

Το πρόβλημα τέθηκε ξανά υπόψη του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο, στη Συνεδρία του της 4ης Ιανουαρίου, 1984, αποφάσισε να το μελετήσουν οι Υπουργοί Παιδείας και Οικονομικών - (Απόφαση 24.051).

30

Οι Υπουργοί συζήτησαν το θέμα σε διάφορες συναντήσεις τους και ο Υπουργός Παιδείας το συζήτησε, επίσης, με την ΠΟΕΔ.

5 Οι Υπουργοί Παιδείας και Οικονομικών κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τυχόν αποδοχή του αιτήματος θα δημιουργούσε σοβαρές επιπλοκές και αναστάτωση με απρόβλεπτες συνέπειες σ' όλη την Κρατική και Ημικρατική Υπηρεσία και γι' αυτό εισηγήθηκαν την απορρίψή του από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 13 Δεκεμβρίου, 1984, πήρε την προσαλλόμενη απόφαση 25.248 η οποία έχει:-

10 "Μισθολογική ανωμαλία Βοηθών Διευθυντών που έχουν το ίδιο μήκος υπηρεσίας με δασκάλους που προάγονται στην Κλ. Α9.

(Σημείωμα του Υπ. Παιδ. ημ. 10.12.84).

15 2. Αναφορικά με την παράγραφο 16 των Πρακτικών της Συνεδρίασης του Συμβουλίου με ημ. 4.1.1984, το Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση των Υπουργών Παιδείας και Οικονομικών που μελέτησαν το πιο πάνω θέμα σύμφωνα με την παράγραφο 16. Συγ-
20 κεκριμένα, το Συμβούλιο αποφάσισε να απορρίψει το πιο πάνω αίτημα της ΠΟΕΔ, γιατί τυχόν αποδοχή του θα δημιουργούσε σοβαρές επιπλοκές και αναστάτωση με απρόβλεπτες συνέπειες σ' όλη την Κρατική και Ημικρατική Υπηρεσία."

25 Η πιο πάνω απόφαση κοινοποιήθηκε στην Π.Ο.Ε.Δ. από το Υπουργείο Παιδείας με την ακόλουθη επιστολή, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου, 1984:-

"Πρόεδρο

Π.Ο.Ε.Δ.

Ενταύθα.

Κύριε,

30 Έχω οδηγίες να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργι-

κό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του της 13.12.1984 εξέτασε το αίτημα σας για αναπροσαρμογή στη μισθοδοσία ορισμένων Βοηθών Διευθυντών Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και αφού έλαβε υπόψη όλα τα δεδομένα, αποφάσισε να το απορρίψει γιατί τυχόν αποδοχή του θα δημιουργούσε σοβαρές επιπλοκές και αναστάτωση με απρόβλεπτες συνέπειες σ' όλη την Κρατική και ημικρατική υπηρεσία." 5

Οι λόγοι ακυρότητας που προβάλλονται είναι:-

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο ήταν αναρμόδιο να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί ο Νόμος ορίζει ως μόνο αρμόδιο τον Υπουργό Οικονομικών. 10

2. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη με τις ρητές πρόνοιες του Νόμου, που απαγορεύουν την πλεονεκτικότερη μεταχείριση νέων προαγομένων στην ίδια θέση. 15

3. Η άρνηση εφαρμογής των σχετικών νομοθετικών διατάξεων για την άρση της ανωμαλίας είναι αντίθετη με το Νόμο.

4. Η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης είναι άσχετη, αντίθετη με τις πρόνοιες του Νόμου και στηρίζεται σε εξωγενείς παράγοντες. 20

5. Η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης και είναι αντίθετη με το Άρθρο 28 του Συντάγματος. 25

Προδικαστικές Ενστάσεις

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφαση δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, ή παράλειψη, με την έννοια του Άρθρου 146 του Συντάγματος. 30

Το Άρθρο 146 του Συντάγματος δίδει στους πολίτες το

δικαίωμα προσφυγής εναντίον αποφάσεων, πράξεων, ή παραλείψεων σε θέματα δημοσίου δικαίου.

5 Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών αποφάσεων, ή πράξεων. Τα χαρακτηριστικά της εκτελεστής διοικητικής πράξης είναι:-

(α) Να είναι προϊόν άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή, ή πρόσωπο.

10 (β) Το όργανο, αρχή, ή πρόσωπο να ενεργούν στη σφαίρα του δημοσίου και όχι του ιδιωτικού δικαίου.

(γ) Παραγωγή νομικών αποτελεσμάτων με άμεση νομική ισχύ.

15 (Βλ. Κλεοπάτρα Παντελίδου και Άλλοι ν. Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 618, κ.α., (Απόφαση δόθηκε στις 18 Οκτωβρίου, 1990).)

20 Στην πρόσφατη Απόφαση της Ολομέλειας στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 827 - Κυπριακή Δημοκρατία ν. Παντελή Χατζηπαντελή - που δόθηκε στις 25 Απριλίου, 1989, και δε δημοσιεύτηκε ακόμα, ειπώθηκε στις σελ. 5-6:-

25 "Το Άρθρο 146 του Συντάγματος οριοθετεί την αποκλειστική αυτή δικαιοδοσία. Αυτή περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων. Η πράξη, ή απόφαση πρέπει να είναι αποτέλεσμα άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή, ή πρόσωπο, να παράγει νομικά αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ και να επηρεάζει δικαίωμα ή συμφέρο, προστατευόμενο από Νόμο, συγκεκριμένου προσώπου κατά το χρόνο της έκδοσης της πράξης ή λήψης της απόφασης.

30 (George S. Paparhiliippou and The Republic (Council of Ministers), 1 R.S.C.C. 62; Stelios Laoudhia and The Republic (Minister of Interior), 2 R.S.C.C. 119; Eleni

Vrahimi & Another and The Republic (Attorney-General), 4 R.S.C.C. 121, 123.)

Διοικητική πράξη ή απόφαση υπόκειται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου κάτω από το Άρθρο 146, μόνο εάν είναι εκτελεστή. Πρέπει να είναι πράξη 5 με την οποία η βούληση του διοικητικού οργάνου γίνεται γνωστή για ένα θέμα, πράξη που σκοπό έχει την παραγωγή εννόμου αποτελέσματος έναντι του διοικουμένου και συνεπάγεται την άμεση εκτέλεση της. Το κύριο 10 στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος, που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα του διοικουμένου. (*Nicos Kolokassides and The Republic of Cyprus through the 15 Minister of Finance* (1965) 3 C.L.R. 542, στη σελ. 551.)"

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της παρούσας υπόθεσης, βρίσκω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε διοικητική, ή/και εκτελεστική εξουσία, η δε απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου, 1984, που κοινοποιήθηκε με την επιστολή της 28ης Δεκεμβρίου, 1984, τροποποιεί ή καταλύει δικαιώματα των αιτητών και έχει έννομα αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ. 20

Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εκτελεστή διοικητική πράξη και υπόκειται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Και αν ακόμα ευρεθεί ότι η απόφαση λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο και, ως εκ τούτου, είναι ανύπαρκτη και άκυρη, επειδή εφαρμόστηκε, το Δικαστήριο εξετάζει τη νομιμότητά της. (Βλ. *Κτηνοτροφική Εταιρεία Τιμιος Σταυρός Λυμπιών Λτδ. και Άλλοι ν. Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας*, Υπόθεση Αρ. 466/88, (Απόφαση δόθηκε στις 10 Μαρτίου, 1990, δε δημοσιεύτηκε ακόμα).) 25 30

Το νόημα του εννόμου συμφέροντος, με βάση την παράγραφο 2 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, έχει διατυπωθεί σε πολλές Αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου - (βλ., μεταξύ άλλων, *Kritiotis v. Municipality of Paphos and* 35

Others (1986) 3 C.L.R. 322· *Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3 C.L.R. 1341).

5 Στην Απόφαση *STADEMOS HOTELS LIMITED ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας (Αρ.1)* (1991) 4 Α.Α.Δ. 2537, το Δικαστήριο είπε:-

10 "Αποδοχή με ελεύθερη βούληση, ύστερα από πλήρη γνώση, διοικητικής πράξης ή απόφασης, εκτός όπου επηρεάζονται αναπαλλοτρίωτα ανθρώπινα δικαιώματα, στερεί τον αιτητή εννόμου συμφέροντος. Η αποδοχή μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή - ..."

Με βάση τα πιο πάνω πορίσματα της νομολογίας και τα περιστατικά της υπόθεσης, το Δικαστήριο κατέληξε ότι οι αιτητές είχαν και συνεχίζουν να έχουν έννομο συμφέρον.

15 Αναρμοδιότητα οργάνου

Το Άρθρο 6(1) και (2) του Νόμου προνοεί:-

20 "6(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), ο μισθός των εκπαιδευτικών λειτουργών αναπροσαρμόζεται συμφώνως προς τας διατάξεις του Παραρτήματος.

25 (2) Εν τη τοιαύτη αναπροσαρμογή ο Υπουργός Οικονομικών κέκτηται εξουσίαν όπως άρη οιασδήποτε ανωμαλίας αίτινες δυνατόν να προκύψωσι περιλαμβανομένων ανωμαλιών εις περιπτώσεις προαγωγής εκπαιδευτικού λειτουργού εις θέσιν μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου, 1979 και της ημερομηνίας δημοσίευσέως του παρόντος Νόμου εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας."

30 Η παράγραφος 2(γ) του Μέρους Β του Παραρτήματος προβλέπει:-

"(γ) Εφ' όσον υπάρχει οιοσδήποτε εκπαιδευτικός λει-

τουργός του οποίου ο μισθός επί της τελικής κλίμακός του ευρίσκεται εφ' οιουδήποτε σημείου της προς τα κάτω επεκτάσεως της τελικής κλίμακας της θέσεώς του, ο μισθός οιουδήποτε διορισθησομένου εις την αυτήν θέσιν προσώπου καθορίζεται υπό του Υπουργού Οικονομικών εις τρόπον ώστε τούτο να μη τίθεται μισθολογικώς εις πλεονεκτικωτέραν θέσιν έναντι οιουδήποτε εκπαιδευτικού λειτουργού ήδη κατέχοντος την αυτήν θέσιν, το ούτω δε διοριζόμενον πρόσωπον αρχίζει κερδίζον προσαύξησιν ανά εξάμηνον περίοδον υπηρεσίας μέχρις ότου φθάση τον αρχικόν μισθόν της τελικής κλίμακός του:"

5

10

Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Με βάση το Άρθρο 54(ζ) του Συντάγματος, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εκδίδει κανονιστικά και εκτελεστικά διατάγματα των νόμων, ως οι νόμοι ορίζουσι.

15

Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι το κύριο όργανο της Εκτελεστικής Εξουσίας. Ο Νομοθέτης, στην παρούσα περίπτωση, δίδει, με ρητή νομοθετική πρόνοια, την εξουσία αναπροσαρμογής για άρση οποιασδήποτε ανωμαλίας στον Υπουργό Οικονομικών. Η εξουσία αυτή δεν μπορεί να ασκηθεί, ούτε να ανατεθεί σε άλλο όργανο, έστω και ιεραρχικά ανώτερο, εάν δεν υπάρχει ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση. Στην υπόθεση *Louis Araouzos and Others v. Republic (District Officer Limassol etc.)* (1968) 3 C.L.R. 287, στη σελ. 300 διαβάζουμε:-

20

25

"Mr. Justice Triantafyllides, dealing with the discretion of the District Officer of Limassol, under section 67 of the Municipal Corporation Law, Cap. 240, in *Yiannakis Georghiades and The Republic (District Officer of Limassol)*, (1966) 3 C.L.R. 153, and after quoting with approval a passage from Kyriakopoulos on Greek Administrative Law, 4th edition vol. II, had this to say at p. 171.

30

35

5 'Where a discretionary power is vested by legislation in an administrative organ the exercise of such discretion cannot be assumed by or regulated - except with regard to legality - by any hierarchically superior organ, unless there exists express provision to that effect'.

Vide also A. Malais and The Republic, (1966) 3 C.L.R. 444 at p. 459."

10 Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1929-1959, στη σελ. 103 αναφέρεται:-

15 "Η αρμοδιότης εκάστου οργάνου, δέον αναγκαιώς να καθορίζεται διά διατάξεως τινος (του Συντάγματος, νόμου ή διοικ. πράξεως στηριζομένης εις εξουσιοδοτήσιν νόμου: 1672 (52), αρμοδιότης δε ανατεθείσα εις εν όργανον δεν δύναται νομίμως ν' ασκηθή υπό ετέρου συλλογικού: 302 (33) και αν έτι μεταξύ των μελών τούτου περιλαμβάνηται το κατά νόμον αρμόδιον όργανον: 101 (40), 1494 (49). ..."

Στη σελ. 104:-

20 "Την αρμοδιότητα, ήτις ειδικώς ανετέθη εις ωρισμένον όργανον δεν δύναται εξ άλλου ν' ασκήση αντ' αυτού, ούτε ο ιεραρχικώς προϊστάμενος τούτου, άνευ ρητής αντιθέτου διατάξεως, μη δυνάμενος κατά την άσκησιν της ιεραρχικής εξουσίας του να τροποποιήση
25 ουσιωδώς πράξιν εκδοθείσαν αρμοδίως υπό του υφισταμένου του (βλ. κατωτέρω, κεφάλαιον: Ιεραρχικός έλεγχος) ή ν' απευθύνη δεσμευτικήν διαταγήν καλούσαν τούτον ν' ασκήση την αρμοδιότητά του υφ' ωρισμένον περιεχόμενον: 237 (31).

30 Γενικώτερον δε, δεν είναι επιτρεπτή η έκδοσις πράξεως υπό ετέρου οργάνου, έστω και ανωτέρου του κατά νόμον αρμοδίου και ως εκ τούτου φερούσης τύπον πράξεως ανωτέρας βαθμίδος. Ούτω αναρμοδίως εκδίδεται βασ. διάταγμα, ήτοι πράξις του Ανωτάτου Άρχο-

ντος, προς ρύθμισιν θέματος δι' ό απαιτείται έκδοσις υπουργικής αποφάσεως: 1831 (53), 44 (55)."

Στη σελ. 106:-

"Την αρμοδιότητα ήν ο νόμος αναθέτει εις ωρισμένον διοικητικόν όργανον, δεν δύναται τούτο εγκύρωσ να μεταβιβάση εις έτερον και αν έτι το προς ό η μεταβίβασις όργανον είναι ο ιεραρχικώς προϊστάμενος ή υφιστάμενος του μεταβιβάζοντος: 367, 696 (33), 79 (44). Η πράξις, δι' ής μεταβιβάζεται αρμοδιότης, παρά την μη ύπαρξιν σχετικής προβλέψεως εν τω νόμω είναι παράνομος: 745 (32), 696 (33), 933 (35), 2372 (52), 94 (54), αι εκδοθείσαι τυχόν πράξεις υπό του προς ό η μεταβίβασις οργάνου είναι ακυρωτέαι, ως αναρμοδίως εκδοθείσαι: 367 (33), 933 (36)."

Το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με το Νόμο, είναι ο Υπουργός Οικονομικών. Ο Νόμος δεν εξουσιοδοτεί τη μεταβίβαση της αρμοδιότητάς του.

Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο - το Υπουργικό Συμβούλιο - και κοινοποιήθηκε στους αιτητές από το Υπουργείο Παιδείας μέσω της οργάνωσής τους. Είναι ανίσχυρη και θα κηρυχθεί άκυρη.

Ενόψει της κατάληξης αυτής, δεν θεωρείται αναγκαία η εξέταση των άλλων λόγων ακυρότητας που προβλήθηκαν.

Η προσφυγή επιτυγχάνει. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα